

มหาวิทยาลัยรังสิต

รายละเอียดของรายวิชา

วิทยาลัย/คณะ ทันตแพทยศาสตร์

หลักสูตร ทันตแพทยศาสตรบัณฑิต

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

DGD 651	กฎหมาย จริยศาสตร์และทันตนิติเวชศาสตร์ (Law Ethics and Dental Forensics)	1	(1-0-2)
วิชาบังคับร่วม	-		
วิชาบังคับก่อน	-		
ภาคการศึกษา	2/2567		
กลุ่ม	01		
ประเภทของวิชา	☐ วิชาปรับปรุงพื้นฐาน ☐ วิชาศึกษาทั่วไป ☒ วิชาเฉพาะ ☐ วิชาเลือกเสรี		
อาจารย์ผู้รับผิดชอบ	รศ.ทญ.จุฬาลักษณ์ เกษตรสุวรรณ	☒ อาจารย์ประจำ	
	ศศ.ทพ.ทวีพงศ์ อารยะพิศิษฐ์	☐ อาจารย์ประจำ	☒ อาจารย์พิเศษ
อาจารย์ผู้สอน	ศศ.ทพ.ดร.สุธี สุขสุเดช	☐ อาจารย์ประจำ	☒ อาจารย์พิเศษ
	ศศ.ทพ.ดร.นฤมนัส คอวนิช	☐ อาจารย์ประจำ	☒ อาจารย์พิเศษ
สถานที่สอน	วิทยาลัยทันตแพทย์ ม.รังสิต	☒ ในที่ตั้ง	☐ นอกที่ตั้ง
วันที่จัดทำ	20 มกราคม 2568		

หมวดที่ 2 วัตถุประสงค์ของรายวิชาและส่วนประกอบของรายวิชา

1. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

เพื่อให้ นักศึกษาทันตแพทย์ มีความรู้

1. หลักการและการบังคับใช้ของพระราชบัญญัติประกอบวิชาชีพทันตกรรม และพระราชบัญญัติสถานพยาบาล
2. หลักการ การบังคับใช้ของพระราชบัญญัติ ข้อปฏิบัติที่ควรทราบ สิทธิและหน้าที่ของผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม รวมทั้งข้อบังคับต่างๆ
3. ข้อบังคับทันตแพทย์สภาว่าด้วย จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพทันตกรรม การขอขึ้นทะเบียน การต่ออายุเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม หน้าที่และความรับผิดชอบในฐานะที่เป็นสมาชิกทันตแพทย์สภา และเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม
4. การรักษาจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพ โดยเน้นเรื่องการปฏิบัติต่อผู้ป่วย สิทธิผู้ป่วย การไม่โฆษณา หรือเอารัดเอาเปรียบผู้ป่วยและเพื่อนร่วมวิชาชีพ จะมีกรณีศึกษาโดยใช้การฟ้องร้องที่เกิดขึ้นจริง ให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการวิจารณ์ รวมทั้งเสนอแนะการป้องกันการฟ้องร้องในวิชาชีพทันตแพทย์
5. และมีความเข้าใจในขอบเขตของทันตนิติเวชศาสตร์

1. คำอธิบายรายวิชา

หลักการและการบังคับใช้ของพระราชบัญญัติประกอบวิชาชีพทันตกรรม และพระราชบัญญัติสถานพยาบาล ในด้านหลักการ การบังคับใช้ของพระราชบัญญัติ ข้อปฏิบัติที่ควรทราบ สิทธิและหน้าที่ของผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม รวมทั้งข้อบังคับต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อบังคับทันตแพทย์สภาว่าด้วย จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพทันตกรรม การขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม หน้าที่และความรับผิดชอบในฐานะที่เป็นสมาชิกทันตแพทย์สภาและเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม การรักษาจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพ โดยเน้นเรื่องการปฏิบัติต่อผู้ป่วย สิทธิผู้ป่วย การไม่โฆษณา หรือเอารัดเอาเปรียบผู้ป่วยและเพื่อนร่วมวิชาชีพ จะมีกรณีศึกษาโดยใช้การฟ้องร้องที่เกิดขึ้นจริง ให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการวิจารณ์ รวมทั้งเสนอแนะการป้องกันการฟ้องร้องในวิชาชีพทันตแพทย์ และมีความเข้าใจในขอบเขตของทันตนิติเวชศาสตร์

Principles and action of the Dental Act and Sanatorium Act; all regulations of Dental Council; Dental Professional code of ethics; the registration of the dental professional; duties and responsibilities of the dental professional as the member of Dental Council; preserving the Dental Professional code of ethics; ethical behavior with the patient; patients' right; no commercial advertising or taking advantages of the patients and professional colleagues; learning from discussion, suggestion and prevention about real dental malpractice. And understand the dental forensics.

2. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษา

มี1.....ชั่วโมง/สัปดาห์

☐ e-mail : julalux.k@rsu.ac.th

Facebook :.....

☐ Line : 085-480-9718

☐ อื่น ระบุ.....

หมวดที่ 3 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

การพัฒนาผลการเรียนรู้ในมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านที่มุ่งหวัง มีดังต่อไปนี้

ผลการเรียนรู้ ตามที่แจ้งใน มคอ.2 (หลักสูตรทวิภาษา/หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2558)

1. คุณธรรม จริยธรรม

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
1.1	มีความรู้ความเข้าใจ และ ประพฤติตนอยู่ในหลักคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ และมีเจต คติอันดีงามต่อการประกอบ วิชาชีพ	- บรรยาย อธิบายถึงที่มาและ ความหมายของ คำว่า คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ โดยเน้น ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพทันต แพทย์ - ให้ส่งบัตรบันทึกการรักษารักษาผู้ป่วยของ ตนเอง คนละ 1 รายการ	- สอบข้อเขียน - ตรวจจากบัตรบันทึกการ รักษารักษาผู้ป่วย
1.2	มีความซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย	- สอดแทรกเนื้อหาด้านความมีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อตนเองและ สังคม - กำหนดเวลาส่งรายงานกลุ่ม	- สังเกตพฤติกรรมใน ห้องเรียน มีระเบียบวินัย - สังเกตพฤติกรรมการทำงาน จะต้องเป็นไปตาม กำหนดเวลา (เพื่อฝึกให้ นักศึกษารับผิดชอบต่องาน สามารถทำงานร่วมกัน กับ ผู้อื่นและมีความตรงต่อเวลา)
1.3	มีจิตสำนึกในการดูแลผู้ป่วยด้วย ความเมตตา กรุณา เคารพศักดิ์ศรี ของความเป็นมนุษย์	บรรยาย	- สอบข้อเขียน - สุ่มตรวจจากใบประเมิน งานในคลินิก
1.4	ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ ข้อบังคับ ระเบียบของวิชาชีพ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	บรรยาย	สุ่มตรวจจากใบประเมิน งานในคลินิก

2. ความรู้

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
1.2	ความรู้และความเข้าใจในสาระสำคัญของศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานชีวิต ความรู้พื้นฐานทางมนุษยสังคมศาสตร์ กระบวนการบริหารและจัดการ กฎหมายและการปกครอง	- บรรยาย อธิบายถึงความเป็นต้นตอแพทย์และลักษณะของการปฏิบัติงาน เพื่อให้เป็นต้นตอแพทย์ที่ดีตามกฎหมายและตามสังคมนิยม - รวบรวมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาชีพ	สอบข้อเขียน

3. ทักษะทางปัญญา

	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
3.2	สามารถสืบค้น ประเมินและวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณโดยอาจใช้ร่วมกับประสบการณ์หรือนำไปประยุกต์ ในการดูแลผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสมและปลอดภัย	มอบหมายงานกลุ่ม แบ่งหัวข้อให้นักศึกษาไปค้นคว้าเพิ่มเติม	รายงานกลุ่ม
4.3	สามารถวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบททางสุขภาพที่เปลี่ยนไป	รายงานกลุ่มให้มีการวิเคราะห์แก้ไข ปัญหาจากหัวข้อรายงาน	รายงานกลุ่ม

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
4.3	มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การทำงาน มีวินัยและปฏิบัติตามกติกาของสังคม	แบ่งงานกลุ่มทุกคนมีส่วนร่วม คนในกลุ่มยอมรับ	มีใบแบ่งงาน และการให้คะแนนจากเพื่อนในกลุ่ม

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
5.3	มีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษตามความจำเป็นของวิชาชีพ	- มีเอกสารหลักเป็นภาษาอังกฤษ ที่นักศึกษาจะต้องอ่านประกอบการเรียน - ให้อเอกสารหลักที่ต้องค้นทางเทคโนโลยีสารสนเทศ	รายงานกลุ่ม

ผลการเรียนรู้ตามเกณฑ์ทันตแพทยสภา (41ข้อ)

ข้อที่ 1. ปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และประพฤติตนตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพทันตกรรม

ข้อที่ 2. ปฏิบัติตนด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต รับผิดชอบตลอดจนผดุงเกียรติแห่งวิชาชีพ

ข้อที่ 3. ปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบ และข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ

ข้อที่ 4. ตระหนักถึงประโยชน์และสิทธิของผู้ป่วยเป็นสำคัญ และดำเนินการดูแลรักษาผู้ป่วยอย่างมี

มาตรฐานถูกต้องตามหลักวิชาการ และด้วยจิตใจความเป็นมนุษย์

ข้อที่ 10. มีส่วนร่วมและตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กรวิชาชีพ

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อที่ใช้	จำนวนชั่วโมง	ผู้สอน
1	Course Orientation	บรรยาย ประกอบสื่อ การนำเสนอ	1	รศ.จุฬาลักษณ์ เกษตรสุวรรณ
2	Dental Forensics 1. การประยุกต์ความรู้ทันตแพทยศาสตร์เพื่อเป็นประโยชน์ต่อกระบวนการทางกฎหมายได้ 2. ขอบเขตการทำงานของนิติทันตแพทย์ 3. หลักการของการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลด้วยฟันได้ (Dental identification) 4. กระบวนการการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลในกรณีภัยพิบัติและการใช้หลักฐานทาง	บรรยาย ประกอบสื่อ การนำเสนอ	วันอาทิตย์ที่ 23 มีนาคม 2568 13.00-16.00 น.	ผศ.ทพ.ทวีพงศ์ อารยะพิศิษฐ์

ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการ เรียนการสอน และสื่อที่ใช้	จำนวนชั่วโมง	ผู้สอน
	ทันตกรรมเข้ามาช่วยเหลือในกรณีภัยพิบัติ ต่างๆ 5. หลักการของการประมาณอายุจากฟันได้ (Dental age estimation)			
3	1. พรบ.วิชาชีพทันตกรรมพ.ศ.2537 2. พรบ.วิชาชีพทันตกรรม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 3. ข้อบังคับทันตแพทยสภา ว่าด้วย หลักเกณฑ์การเข้าร่วมการศึกษาต่อเนื่อง ของผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2560 4. ระเบียบศูนย์การศึกษาต่อเนื่องของทันต แพทย์ ว่าด้วยประเภทและเกณฑ์การ รับรองคุณภาพกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง ของทันตแพทย์ พ.ศ.2561	บรรยาย ประกอบสื่อ การนำเสนอ	วันจันทร์ที่ 31 มีนาคม 2568 17.00-20.00 น. และ วันพุธที่ 2 เมษายน 2568 17.00-20.00 น.	ผศ.ทพ.ดร.สุธี สุขสุเดช
4	5. กฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล (พรบ. สถานพยาบาล ฉบับที่ 1-4) 6. ระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วย บุคคลซึ่งกระทรวง ทบวง กรม กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การ บริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นหรือ สภาเทศบาลไทย มอบหมายให้ประกอบ วิชาชีพทันตกรรมในความควบคุมของ เจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันต กรรม (ฉบับที่ 1-3) 7. ข้อบังคับทันตแพทยสภา ว่าด้วย จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ พ.ศ.2538	บรรยาย ประกอบสื่อ การนำเสนอ	วันเสาร์ที่ 29 มีนาคม 2568 09.00-16.00 น.	ผศ.ทพ.นฤมนัส คอวนิช
รวม			16	

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
1.1, 1.3, 2.1	สอบข้อเขียนปลายภาค	ตารางสอบปลายภาค	80%
1.1, 1.3, 1.4	สุ่มตรวจใบประเมินการปฏิบัติงานในคลินิก, บัตรบันทึกการรักษาผู้ป่วย	สัปดาห์ที่ 3	-
1.2	สังเกตพฤติกรรมในห้องเรียนและการส่งงาน	ทุกคาบเรียน	-
3.2, 3.4, 5.3	รายงานกลุ่ม	สัปดาห์ที่ 15	20%
4.3	ใบแบ่งงานและคะแนนจากเพื่อนในกลุ่ม	สัปดาห์ที่ 15	

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำราและเอกสารหลัก

1.1 พระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ.2537 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้า 1 เล่ม 111 ตอนที่ 40ก 19 กันยายน 2537

1.2 พระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2559 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้า 4 เล่ม 133 ตอนที่ 44ก 16 พฤษภาคม 2559

1.3 ขอบบังคับทันตแพทยสภาว่าด้วยจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ.2538 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๓ ตอนที่ ๑๗๖ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘

1.4 Dental Ethics at Chairside. Professional Principle and Practical Applications: David T. Ozar and David J. Sokol

1.5 Risk Management in General Dental Practice: Raj Rattan and John Tiernan

1.6 American Dental Association Principles of Ethics and Code of Professional Conduct: American Dental Association, Chicago, 2008

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

2.1 กฎกระทรวง ว่าด้วยการประกอบกิจการสถานพยาบาล พ.ศ. 2545

2.2 กฎกระทรวง ว่าด้วยลักษณะของสถานพยาบาล และลักษณะการให้บริการของสถานพยาบาล พ.ศ.2545

2.3 ข้อบังคับทันตแพทยสภาว่าด้วยการสืบสวนหรือสอบสวน ในกรณีที่มีการกล่าวหาหรือกล่าวโทษผู้ประกอบการวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ.2538 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ตอนที่ 17 ง 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2539

2.4 ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2542) เรื่องชนิดหรือประเภทของการรักษาพยาบาลการบริการอื่นของสถานพยาบาล และสิทธิของผู้ป่วยซึ่งผู้รับอนุญาตจะต้องแสดงตามมาตรา 32(3)

2.5 ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2542) เรื่องหลักเกณฑ์การยกเว้นสถานพยาบาล ซึ่งไม่ต้องอยู่ในบังคับของ พระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. 2541

2.6 ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2546) เรื่องหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการโฆษณาสถานพยาบาล

2.7 ประกาศกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.2561 เรื่องการกำหนดลักษณะของสถานพยาบาล และมาตรฐานซึ่งได้รับการยกเว้นไม่ต้องอยู่ในบังคับตามกฎหมาย ว่าด้วยสถานพยาบาล

2.8 พระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ.2541

2.9 พระราชบัญญัติสถานพยาบาล (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2547

2.10 พระราชบัญญัติสถานพยาบาล (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2555

2.11 พระราชบัญญัติสถานพยาบาล (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2559

2.12 ระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยบุคคลซึ่งกระทรวง ทบวง กรม กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอื่นหรือสภาภาษีไทย มอบหมายให้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ.2539

2.13 ระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยบุคคลซึ่งกระทรวง ทบวง กรม กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอื่น หรือสภาภาษีไทย มอบหมายให้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2559

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

3.1 พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.2550 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 ตอนที่ 16 ก 19 มีนาคม 2550

3.2 พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.2553 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 127 ตอนที่ 22 ก 31 เมษายน 2553

3.3 <http://www.dentalprotection.org>

3. 4 Edwin Zinman: Dental and Legal Considerations in Periodontal Therapy, Periodontology 2000 25:114-130, 2001

หมวดที่ 6 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

การเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

2.1 ผลการสอบประจำภาค และผลการสอบใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม(ในข้อสอบที่เกี่ยวข้อง)

2.2 การสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน

3. การปรับปรุงการสอน

3.1 เพิ่มงานกลุ่ม

3.2 เพิ่มกรณีศึกษา

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

- ☐ สัมภาษณ์นักศึกษา
- ☐ การสังเกตพฤติกรรมนักศึกษา.....
- ☐ การตรวจสอบการให้คะแนนและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา.....
- ☒ การประเมินความรู้รอบขอบข่ายโดยการทดสอบ.....
- ☐ รายงานผลการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ในแต่ละด้าน.....
- ☐ แบบสำรวจ/แบบสอบถาม.....
- ☒ อื่นๆ โดยคณะกรรมการกำกับมาตรฐานวิชาการ และผลการสอบใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม

วิชาชีพทันตกรรม

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

ปรับปรุงแบบการเรียนการสอนให้เข้ากับสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป